

kaže evropskim velevlastim. — Med svet se trosi novica, da je v Carigrad prišlo več nevarnih Armencev. Bog vé, če se ondi zopet ne začne klanje armenskih kristijanov!

Špansko. Vlada namerava dati otoku Kuba samoupravo in mnogo svobodiščin ter upa, da bode potem ondi konec ustaje. Nekateri časniki pa pišejo, da bodo papež posredovali med Španijo in kubanskimi ustaši.

Za poduk in kratek čas.

V podzemeljskem Rimu.

(Piše Fr. Kovačič.)

(Dalje.)

V kotu, ki ga delata Apijeva in ardeatinska cesta, se že začnajo pod zemljo katakombe sv. Balbine, ki so pa deloma še zasute in torej nepristopne. Tukaj je stala nekdaš cerkev sv. Balbine, okoli nje pa dišeči vrtovi, kjer so prvi kristijani nabirali cvetlice za grobove svojih rajnih. Dandanes je tukaj vinograd, od cerkve je ostalo le malo razvalin.

Še nekaj minut, pa smo pri vhodu v Kalistove katakombe. Varstvo nad njimi je izročeno trapistom, ki imajo tukaj svoj samostan in ptujcem razkazujejo katakombe. — Pojdi, dragi bralec, z menoj v ta čudni podzemeljski svet!

Globoko v zemljo naju peljejo stopnice v hladne, temne hodnike, kamor še nikdar ni prisvetilo solnce. Otožno brli sveča in nam kaže pot med samimi grobovi, zamolklo bobnijo koraki, ker pod nami in nad nami je vse votlo. Kakor nalašč je vstvarjeno rimsko tlo za katakombe. — Kjer dandanes stoji Rim, so v davnih časih razsajale ognjene sile, hribi so bruhali ogenj iz sebe, zatorej je prst okoli Rima podobna zdrobljeni, prežgani kavi. Lahko se da kopati, drži trdno kakor zid in vleče mokroto v sebe kakor pesek. — V tej zemlji so stari kristijani delali svoje grobove.

Paganski Rimljani so svoje mrtve sežgali in pepel v posodah shranjevali v dragocenih, templjem podobnih grobovih. Kristijani pa, ki so vedeli, da so naša telesa tempelj božji, da se telo kakor seme izroči le za nekaj časa materi zemlji, so svoje rajne pokapali. Njihovi grobovi pa niso kakor naši, ampak kakor je bil Zveličarjev grob v skalo vsekan, tako so tudi prvi kristijani pod zemljo napravili hodnike in v stenah izdolbli ležišča za mrliče. Grobovi so kakor police drug nad drugim, vsakemu je odmerjeno le toliko prostora, kolikor je bilo ravno potrebno za dotičnega mrliča. Na ogljih so navadno manjše jamice za pokapanje otrok.

Mrliča so zavili v platno, večkrat tudi mazili in ga položili v izdolbino, potem pa odprtino zazidali. Vkljub neštevilnim grobovom ni bilo v katakombah nikakšnega smrada. Mučencem in drugim imenitnim osebam so odmenili tudi več prostora. Tako nahajamo v katakombah kapelam slične prostore, kjer so ob času preganjanja tudi res opravljali sv. opravilo. — Ko so v Rimu padli prvi mučenci za krščansko vero, so jih imoviti kristijani z velikim spoštovanjem pokopali na svojih zemljiščih, potem so pa tudi druge pokapali okoli njih. Tako so vedno dalje kopali in na ta način so nastali neizmerni podzemeljski prostori, ki se na milje daleč raztezajo.

Kako čuden svet je v teh prostorih! Kakor v mestih tekó ulice na vse strani, tako so tukaj vse križem izprepleteni hodniki. Kdor ni vešč, bi se izgubil, da ne bi nikdar več prišel na svetlo. Kakor po mestih zidajo hiše na več nadstropij, tako tudi v katakombah

stoji jedno nadstropje nad drugim, v nekaterih katakombah so tri, štiri — da, celo pet nadstropij, do 28 metrov globoko pod zemljo. Učeni možje so premerili te prostore; ko bi kdo vse katakombe združil in bi se po njih vozil z železnico, potreboval bi dva dni, če bi hotel videti vse hodnike.

V teh prostorih je okoli štiri milijone grobov, pa še ni vse preiskano. Radoveden čitatelj me bo morda vprašal, kako so mogli prvi kristijani izkopati tako velikanske prostore, da jih neverniki niso zasačili pri delu? — Tako vpraša marsikateri ptujec, ki pride v Rim, toda odgovor je lahek. Nikakor ne smemo misliti, da je preganjanje kristijanov vedno trpelo. Nekateri cesarji so kristijane pustili pri miru in če so jih tudi njihovi namestniki preganjali po drugih deželah, v Rimu so imeli mir večasih po 10, 20, celo 40 let. V tem času so lahko delali v katakombah in jih nikdo ni motil.

Drugič pa — in to je poglavitno — je bila rimska postava jako natančna in je ostro prepovedovala skruniti počivališča rajnih. Rimljanom, dasi so bili pagani, so bila počivališča sveta mesta. Celu hudodelniki, ki so bili s smrtjo kaznovani, so dobili svoj grob, katerega ni smel nihče motiti. — Rimska postava je dovoljevala, da so se zlasti ubožnejši ljudje zbirali v pogrebna društva; vsak je plačal nekaj v skupno blagajnico, potem so mu pa oskrbeli dostojen pokop. S to postavo so se okoristili tudi kristijani. Trebalo je le naznaniti državni oblasti, da se je ustanovilo pogrebno društvo pod tem ali onim imenom, pa je bilo dovolj.

V življenju mučencev beremo večkrat, da so kristijani pobrali mrtve ostanke in jih dostojno shrnili, pa jim nikdo ni za to nič žalega storil. Pokapanje mrličev je bilo pri Rimljanih sveta dolžnost. S početka pa je katakombe varovala tudi lastninska pravica. Imoviti kristijani so dali svoje zemljišče za pokapanje svojih bratov, in če so lastniki pustili kopati na svojem zemljišču, kaj to druge briga? Toda, ko je začelo preganjanje hujše besneti, vse postave in pravice niso nič pomagale.

V mirnih časih so se kristijani v zasebnih hišah shajali k službi božji; ko se je pa začelo preganjanje in v mestu niso bili več varni, tedaj so se v katakombah shajali. Toda rimski cesarji so kmalu prepovedali, da se ne snejo shajati v katakombah, ko pa to ni nič pomagalo, so katakombe zaplenili in zaprli. A kristijani so imeli skrivne uhode in so se vkljub temu zbirali na grobovih svojih rajnih. Večkrat jih je paganska drhal napadla v katakombah in mnogi so našli ondi mučeniško smrt. — Posebno na smrtni dan imenitnih mučencev, so se v velikem številu zbirali na njihovih grobovih in opravljali službo božjo. (Dalje prih.)

Smešnica. Oče vpraša učitelja: »Kako se pa kaj moj sinek v šoli uči?« — Učitelj: »Se velja; pa glave nima!« — Oče: »Kaj, glave nima? Ali jo je zgubil?«

Razne stvari.

Domače. (Zaradi celjske slov.-nemske gimnazije) je izjavil naučni minister v proračunskem odseku gosposke zbornice, da bode to gimnazijo vzdrževalo ministerstvo do jeseni, na jesen pa ta zadeva zopet pride v državni zbor.

(Mariborski prusaki) so minoli ponedeljek v kazini praznovali 26letnico nemskega »rajha«. Govorili so inženir Jansky, urednik H. Kordon, ki je zgodovini nekaj zausnic prisolil, in neki dijak. Slavnost je povečšaval g. Dobrovolny, učitelj petja na gimnaziji, z igranjem glasovira. Strije Zindler, denite si Dobrovolnega, tega

civilno poročnega ljubčeka, v škalljico, na c. kr. gimnazijo že dolgo več ne sodi!

(Odlikovanje.) Dne 18. januarija sta bila v Mariboru g. potovalni učitelj Janez Belč in g. Anton Stiegler odlikovana s srebrnima svetinjama štajarske kmetijske družbe.

(Od gornje Savinje.) Lesa leži mnogo posekanega v gornjesavinjskih planinah; toda spravljanje je nemogoče, ker letos nimamo snega.

(Na Rečici) je vse oltarje v župni cerkvi prenovil g. J. Cesar, akademični kipar iz Mozirja. Ker ga poznamo kot domačega umetnika ter prepričanega katoličana, moramo ga cerkvenim predstojništvom priporočati; on ni vsakdanji mazač, ampak zares strokovnjak.

(Zdravniška vest.) Preselil se je iz Bleda na Kranjskem v Šoštanj zdravnik dr. Laab; v Žalec pa g. dr. Fridrich iz Zidanega mosta.

(V Zlogoni vasi nad Čadramom) imajo lastniki precej daleč in po strmini živino napajati. Zato so se združili in s pismom prostovoljno zavezali, da bodo 600 metrov dolgi vodotok v sredino vasi napeljali. Ročna dela bodo za tlako napravili, železne cevi in druge stroške pa skupno pobotali.

(Madjarski trgovci z vinom.) Gospodarska poskušalnica v Mariboru je našla, da je bilo ponarejenega preko tretjine vina, doposlanega jej na poskus. To vino prihaja večinoma od madjarskih trgovcev, ki prodajajo svojo brozgo v krčmah po deželi. Ljubi Slovenec, izogibaj se takih krčmah; škoda za zdravje in denar!

(Nesreča za gospodarje.) Iz Črešnic se poroča: Celih pet dnij je bilo vse trsje in drevje v ledu, v petek in soboto, dne 15. in 16. januarija pa je deževalo. Ne potrebujete nič dobrega vina?

(Volitev v občinski zastop Sv. Jurija ob Ščavnici) se je vršila dne 14. jan. Šestorica je vložila ugovor proti volitvi; pa razlogi so ničevi; vendar bo ta ugovor šestorico, ker so v njem nekega volilca žaljivo oblatili, spravil pred sodnijo.

(Predavanje o živinoreji.) V nedeljo, dne 24. januarija bode v Vuhredu predaval o živinoreji g. Martin Jelovšek, učitelj na deželni kmetijski šoli v Grottenhofu pri Gradcu.

(Poduk o pripravljanju krme) priskrbi letos spomladi na Dunaju poljedelsko ministerstvo. K temu poduku sta za Štajarsko po kmetijski družbi predlagana gg. Fr. Knauer, pristav na vinarski šoli v Mariboru, in Martin Jelovšek.

(»Bismarkovec«) nima ničesar iskati v slovenski hiši! Marš ven! Tako je rekel vrl Starovaščan »nemškemu« čevljarju »Ich Herr Michel Mack« v Šaleku, ko je ta došel v znano narodno gostilno Kokošinekovo na Konovini pri Velenju. Posnemanja vredno!

(Socijaldemokrati) Šaleške doline so imeli v nedeljo, dne 17. januarija pri gosp. Raku v Velenju ljudski shod, ki ga je sklical Fr. Ropas iz Celja, kateri je tudi govoril o prihodnji državnozborski volitvi, o delavski stranki in o socijalni demokraciji in grdo napadal našo narodnost, vero in duhovščino. Odgovarjal mu je in pojasnjeval načela socijalnih demokratov in katoliških delavcev šmartinski g. kaplan.

(Svoj volilni oklic) so socijaldemokrati tudi v Šaleški dolini v mnogih iztisih raztrosili, seveda protipostavno, zato po noči. Pa kdor ga je dobil, ga je raztrgal. Saj pa te surove žlobudre ni skoraj mogoče umeti.

(Pri Sv. Petru niže Maribora) se že kažejo oznanilci spomladi: Dren (Cornus mas) bode pri tem vremenu precej v cvetu. Bezeg (Sambucus nigra) ima že 1 cm dolge mladike. Kosmulja (agras Ribes grossularia) že zeleni. Šipek (Rosa canina) in požlahtnjene, nepokopane vrtnice že odpirajo svoje popke. — Četudi

je znano, da se pri nas narava izmed vseh krajev mariborske okolice najprej prebudi, vendar nas te prerane prikazni močno osupnejo. Kaj-li bode iz tega?

(S Huma pri Ormožu.) Načelnikom tukajšnjega krajnega šolskega sveta je zopet izvoljen župan, gosp. Martin Ivanuša, ki je ob enem tudi krajni šolski ogleda. Njegov namestnik je g. Martin Žibrat, kmet v Frankovcih; odborniki pa gg. Fr. Pavlinič, župan, Ivan Puklavec, Ivan Masten in Matevž Masten. — V Šalovcih je županom izvoljen g. Martin Podgorlec, posestnik in mlinar.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Jak. Kolednik, župnik na Hajdini, je stopil v stalni pokoj, in je župnija Hajdinja razpisana do dne 18. februarja. — Župnija Sv. Lovreca na Bizeljskem je dobil č. g. Jan. Pavlič, kaplan v Pišecah, in bode dne 28. januarija inštaliran. — Na Remšniku je umrl vpokojeni duhovnik, č. g. Val. Kranjc. Naj v miru počiva!

(Društvene.) (Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali slavna posojilnica v Makolah 60 fl., vlč. gosp. župnik M. Lendovšek 5 fl. in č. g. J. Weixl, kaplan pri Sv. Križu na Murskem polju, 5 fl. 6 kr., nabranih na zadnji veselici ondotnega bralnega društva.

(Bralno društvo v Cezanjevcih) ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 7. februarja (ne pa 24. jan.) v šoli ob 3. uri popoldne z običajnim vsporedom. Za tem sledi predavanje ekonomista gosp. Cerjaka o trtoreji. Prosta zabava vrši se v gostilni g. Murkovića.

(Kmetijsko bralno društvo v Majšpergu) ima v nedeljo, dne 24. jan. ob 4. popoldne zborovanje, pri kojem se bodo sprejemali tudi novi udje. Po zborovanju bode veselica s petjem. Peli bode domači mešani in moški zbor. Vstopnina za neude 10 kr.; udje pa so vstopnine prosti.

(Odbor ognjegasilnega društva v Logarovecih), s sedežem v Kokoričih pri Ljutomeru, se je sledeče sestavil: I. Upravitelji: Farkaš Radoslav, načelnik; Simonič Alojzij, podnačelnik; Slekovec Jožef, blagajnik; Jelen Jožef, tajnik. II. Činovniki odborniki: Čuk Jakob, vodja plezalcev; Filipič Fran, vodja brizgalničarjev; Kolarič Anton, vodja varuhov; Herič Jožef, nadzornik orodja; Ivančič Rade, zdravilstvenik; Žizka Fran, nadtrobentar. III. Činovniki: Križan Fran, podvodja plezalcev; Marinič Fran, podvodja brizgalničarjev; Čuk Fran, podvodja varuhov; Lipša Miha, trobentar.

(Slov. čitalnica v Mariboru.) Novoizvoljeni odbor se je takole osnoval: Dr. B. Glančnik, predsednik; dr. Janko Bezjak, njegov namestnik; dr. Ivan Glaser, tajnik; Paul Simon, blagajnik; J. Bahovec, knjižničar; Henrik Schreiner, Janko Košan, Bl. Matek, Misko Cizel, odborniki.

(Veselice čitalnice v Mariboru.) Vse društvenike in prijatelje našega društva opozarjamo na vspored za pustni čas. Odbor si bode posebno prizadeval, da bode običajni koncert ob svečnici s sijajno prosto zabavo, kolikor možno, vreden naslednik svojim prednikom. Povabili so se priljubljeni in dobro znani tuji pevci in pevkinje. — Zanimiv bode tudi na pustno nedeljo ples v kostumih. — Slišali smo, da se bode letos č. damam pridružilo tudi večje število gospodov v narodnih nošah.

(Leposlovno bralno društvo) pri Mali Nedelje bode imelo v nedeljo, dne 31. jan. ob 4. uri v šoli redni občni zbor s sledečim sporedom: 1. Pozdrav predsednika; 2. poročilo tajnika in sklep računa leta 1896.; 3. volitev novega odbora; 4. razni nasveti.

(Slov. kat. bralno društvo »Mir«) pri Veliki Nedelji priredi v nedeljo, dne 31. jan. v prostorih g. Ivana Goričana veselico z gledališkima igrama »Brati ne zna« in »Damoklejev meč«, s tombolo in s prosto zabavo z godbo. Začetek točno ob 7. uri zvečer.

(Iz Ljutomera.) Odbor političnega in gospodarskega društvo v Ljutomeru priredi v nedeljo, dne 24. januarija ob treh popoldne v gostilnici g. Vaupotiča zborovanje s sledečim vsporedom: 1. O državnem zboru poroča naš poslanec g. dr. Lav. Gregorec. 2. O deželnem zboru in o volitvah v peto kurijo, naš deželni poslanec g. dr. Rosina. 3. Slučajnosti.

(V Konjicah) bo »kat. polit. društvo« v nedeljo, dne 31. jan. slavilo 26. obletnico svojega obstanka. Naš drž. poslanec, g. prof. Robič bo pri tej priliki svojim volilem poročal o zadnjih dogodkih na Dunaju.

(V Čadramu) bo imelo prihodnjo nedeljo, dne 24. januarija, popoldne društvo »Sloga« zborovanje v šoli. Gosp. potovalni učitelj J. Belé bode razlagal umno sadjerejo.

(Bralno društvo v Veržeju) bode imelo redni občni zbor v nedeljo, dne 24. prosinca ob 3. uri popoldne v društveni sobi z običajnim vsporedom.

(V Grižah) zboruje dne 24. prosinca kmetijsko bralno društvo. Dnevni red: Volitev novega odbora. Zapisovanje novih udov. — Gostje dobro došli! Začetek popoldne ob 3. uri.

(Slovenjebistriško pevsko in tamburasko društvo) ima dne 27. jan. ob 6. uri zvečer v gostilniških prostorih g. Petra Novaka občno zborovanje. Vse častite ude vabi k obilni udeležbi odbor.

Iz drugih krajev. (Potres v Ljubljani.) V nedeljo zvečer ob 9. uri 31. min. je bil občutiti prilično močen potres. Strahu pa je povzročil jako malo. Niti v gledališču se ni vznemirilo občinstvo.

(Koroški nemški liberalci) hočejo izdajati slovenski časnik, ki bode prinašal strupene članke »Bauernzeitunge«. S tem slov. časnikom bodo pa Nemci gotovo toliko dosegli, kakor naši svoje dni s »Kmetiskim prijateljem« in »Štajerskim kmetom«!

(Grozen spaček.) V Aradu je neka ženska porodila strašen nestvor. Ta nestvor ima izredno debelo glavo, vso kosmato, in pa tri usta, jedne nad drugimi. Srednja usta zijajo. Nadalje ima ta nestvor 4 oči in 4 ušesa; roki in nogi so skrivljene. Na vsaki roki in nogi so po 4 prsti; prsti na nogah imajo dolge kremplje. Ta pošastni nestvor je živel samo par ur.

(Košnja trave meseca januarija.) Iz Zemuna pišejo: Ljudstvo, sprehajajoče se dne 8. jan. po nasipu, ki vodi do železnice, je opazilo na obeh straneh nasipa — kljubu zimski dobi — lepo, zeleno travo. A začudenje je še naraslo, ko si opazil človeka, ki je kosil to dovolj veliko travo. Košnje meseca januarija menda se ni bilo v naših krajih.

Loterijne številke.

Trst 16. januarija 1897: 65, 61, 28, 60, 46
Linc » » » » 49, 43, 69, 64, 39

Svilnato blago za plesišče 35 kr.

do 14 glđ. 65 kr. meter — kakor tudi črna, bela in pisana Hennebergova svila meter po 35 kr. do 14 glđ. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damasti itd. (blizo 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrazev itd.) Poštne in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švicco se plača po dvoje.

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in kr. dvor. lif.) Zürich.

Oglas

o poduku viničarjev.

Da bi se viničarji bolj temeljito izurili v obdelovanju ameriškega trsa, sklenil je štajarski deželni odbor tudi v letu 1897, in sicer počenski od 1. marca do konca novembra 1897, viničarsko podučevanje ustanoviti.

Omenjeni viničarski poduki bodo se obhajali v sledečih krajih:

1. V Mariboru v deželni vinorejski šoli;
2. V Lipnici v deželnem vinogradnem posestvu;
3. V Borlu niže Ptuja na deželnem vinogradnem zasadu.

V vsakem teh treh mest se bo sprejelo za zdaj dvanajst posestniških ali viničarskih sinov, ki dobijo ondi: prosto stanovanje, ves živč, in vrh tega 4 glđ. na mesec.

Viničarji se pri teh podukih v prvi vrsti imajo praktično izuriti, na teoretično izobraženje oziralo bo se samo le toliko, kar je pri novih zasadih znati najpotrebneje. Po dokončanem tečaju dobijo obiskovalci spričevalo sposobnosti.

Sprejemni pogoji so sledeči: Dokazati se ima 1. dovršeno 17. leto starosti; 2. nemadeževanost dosedanjega življenja; 3. prositelji morajo se obvezati od početka meseca sušca do konca novembra 1897 neprestano v tečaju ostati in podvreči se vsem za izobrazbo namenjenim uredbam deželnih organov. Dotične prošnje brez koleka imajo se do najpošlej 10. februarja 1897 štajarskemu odboru predati.

V Gradcu, meseca januarija 1897.

2-2 Od štaj. deželnega odbora.

Čiste vinske drože

kupuje vsake mere 1

R. Wieserjeva žganjarija v Hočah.

Vezi za cepljenje trt iz patentovanega gumija

po načinu profesorja Göthe, kakor tudi dr. Kröczera prodaja jedino pristna in v neprekosljivi kakovosti

e. in kr. dvorna tovarna za gumi in celluloid

J. N. Schmeidler.

Glavna zaloga: **Dunaj.** Podružnica: VII $\frac{1}{2}$ Stiftgasse 19. I., Graben 10.

Naslov za telegrame: „Gummischmeidler“.

2

Da bodo Vaše

GOSTIJE

pošteno-vesele,

kupite si za 17 kr.

za to jako primerno knjižico

„Ženitovanje“,

pisal Lovro Stepišnik.

Znesek se naj pošlje v markah.

Knjižico prodaje

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Krepkega kovaškega učenca

sprejme Franc Pungartnik, kovaški mojster v Hočah. 2-2

Naznanilo.

Kupijo se vsaki dan pri 2-7

Jožefu Robiču,

trgovcu z divjačino in perutnino v Magdalenskem predmestju v Mariboru

čisti pitani kapuni . . . . . kila glđ. — 75
pitani pišanci . . . . . „ „ — 60
jerebice . . . . . jeden par „ 1-30
srnjake . . . . . kilo „ — 50

Popolno kovaško opravo

po ceni prodaja Primec, sedlarski mojster v Hočah. 2-2

Razne

uradne pečate

najceneje priskrbi

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.